

KOHTUJURISTI ETTEPANEK

Nils Wahl

esitatud 10. septembril 2015(1)

Kohtuasi C-294/14

ADM Hamburg AG

versus

Hauptzollamt Hamburg-Stadt

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Finanzgericht Hamburg (Saksamaa))

Transport – Tolliliit ja ühine tollitariifistik – Ühenduse tolliseadustik – Tariifsed soodustused – Määruse (EMÜ) nr 2454/93 artikli 74 lõige 1 – Soodustatud riigist eksporditud päritolustaatuslega tooted – Nõue, mille kohaselt peavad Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted olema samad tooted, mis eksporditi sellest soodustatud riigist, kust nad pärinevad – Kaubasaadetus, mis koosneb üksteisega segatud palmituuma toorõli kogustest, mis pärinevad mitmest riigist, kellele kohaldatakse sama sooduskohtlemist

1. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses olevas kohtuasjas on Euroopa Liitu imporditud palmituuma toorõli mitmest Kesk- ja Lõuna-Ameerika riigist, kellele kõigile kohaldatakse samu tariifseid soodustusi. Mitmest riigist pärinev õli on vedamiseks valatud ühte mahutisse ning Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud kui segu.

2. Sellega seoses tekib küsimus, kuidas tuleks tariifse soodustuse kohaldamisel käsitada erinevatest riikidest pärinevate toodete segamist. Konkreetsemalt soovitakse, et Euroopa Kohus annaks juhiseid, kuidas õigesti tõlgendada määruse nr 2454/93(2) artikli 74 lõiget 1, mille kohaselt ei ole lubatud toodete mingisugune muutmine ega muundamine, ja eelkõige nõuet, mille järgi peavad Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted olema samad tooted, mis eksporditi sellest soodustatud riigist, kust nad pärinevad (edaspidi „identsuse nõue”).

I. Õiguslik raamistik

A. Määrus (EÜ) nr 732/2008(3)

3. Määruse nr 732/2008 artiklis 5 on sätestatud:

„1. Käesoleva määrusega ette nähtud tariifseid soodustusi kohaldatakse selliste toodete impordi suhtes, mis on hõlmatud nende soodustatud päritoluriigis kohaldatava korraga.

2. Eeskirjad päritolustaatuslega toodete mõiste määratluse ning sellega seotud menetluste ja halduskoostöö meetodite kohta artikli 1 lõikes 2 osutatud korra kohaldamiseks on sätestatud

määruses (EMÜ) nr 2454/93.

[...]"

B. Määrus (EMÜ) nr 2454/93

4. Määrusega nr 2454/93 on ette nähtud ühenduse tolliseadustiku rakendussätted.(4)

5. Määruse nr 1063/2010 – millega muudeti määrust nr 2454/93 – põhjenduses 16 on selgitatud, et on vajadus paindlikkuse järele, sest muutmismääruse vastuvõtmise ajal kehtivate reeglite kohaselt tuleb esitada tõendid kauba otseveo kohta Euroopa Liitu, mida on tihti raske hankida. Selle nõude tõttu ei saadud mõnede kehtivate päritolutõenditega kaupade puhul soodustusest tegelikkuses kasu. Seepärast peeti asjakohaseks kehtestada uus, lihtsam ja paindlikum reegel, mille kohaselt Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamise deklaratsiooni alusel tollile esitatud kaubad peavad olema needsamad, mis soodustatud riigist eksporditi, ning neid ei ole teel mingil moel muudetud ega töödeldud.

6. Määruse nr 2454/93 artikkel 72 näeb ette:

„Järgmisi tooteid käsitatakse soodustatud riigist pärit toodetena:

a) täielikult asjaomases riigis artikli 75 tähenduses saadud või toodetud tooted;

b) asjaomases riigis saadud tooted, milles on kasutatud materjale, mis ei ole täielikult seal saadud või toodetud, tingimusel et need on läbinud piisava töö või töötuse artikli 76 tähenduses.”

7. Määruse nr 2454/93 artiklis 74 on öeldud:

„1. Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted on samad tooted, mis eksporditi sellest soodustatud riigist, kust nad pärinevad. Tooteid ei ole enne nende vabasse ringlusse lubamiseks deklareerimist muudetud ega muundatud ning nad ei ole läbinud ühtegi muud toimingut kui need, mida on vaja toodete hea seisundi säilitamiseks. Toodete või kaubasaadetiste ladustamine ja osadeks jagamine on lubatud, kui selle eest vastutab eksportija või kaupade järgmine valdaja ning tooted jäävad transiidiriigis/transiidiriikides tollijärelevalve alla.

2. Lõike 1 tingimused loetakse täidetuks, kui tolliasutustel ei ole alust selles kahelda; sellisel juhul võivad tolliasutused paluda deklarandil nõuete täitmist mis tahes viisil tõendada, sealhulgas selliste lepinguliste veodokumentidega nagu veokiri või konkreetsete tõenditega, mis põhinevad pakendite märgistamisel või nummerdamisel, või kaupadega seotud mis tahes muude tõenditega.”

II. Asjaolud, menetlus ja eelotsuse küsimused

8. ADM Hamburg importis 11. augustil 2011 Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks Ecuadorist, Colombiast, Costa Ricast ja Panamast Saksamaale mitu palmituuma toorõli kaubasaadetist. Kõik need riigid on GSP(5) raames eksportivad riigid. Õli veeti kaubalaeva erinevates mahutites. Soodustuse kasutamiseks esitas ADM Hamburg eespool nimetatud riikide poolt väljastatud sooduskohtlemise aluseks olevad dokumendid.

9. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses olev kohtuasi puudutab vaid ühte neist kaubasaadetistest (edaspidi „asjassepuutuv kaubasaadetis”). Asjassepuutuv kaubasaadetis sisaldas üksteisega segatud palmituuma toorõli koguseid, mis pärinesid erinevatest soodustatud riikidest.

10. Hauptzollamt Hamburg-Stadt tegi 8. detsembril 2011 imporditollimaksuotsuse. Ta arvutas

asjassepuutuva kaubasaadetise eest imporditollimaksu kolmandatele riikidele kohaldatava tollimaksumäära alusel ega kohaldanud seega taotletud tariifset sooduskohtlemist. Tariifset sooduskohtlemist ei kohaldatud sisuliselt seetõttu, et mitme eri riikidest pärineva impordisaadetise palmituuma toorõlikogused olid ühes mahutis üksteisega segatud.

11. Pärast seda, kui tema vaie jäeti rahuldamata, esitas ADM Hamburg kaebuse Finanzgericht Hamburgi. Kuivõrd Finanzgericht Hamburg ei olnud kindel asjassepuutuva liidu õiguse normi õiges tõlgenduses, otsustas ta menetluse peatada ja taotleda eelotsust järgmises küsimuses:

„Kas sellises olukorras nagu käesolevas asjas, kus teatavaid palmituuma toorõli koguseid ei eksporditud ega toodud Euroopa Liitu üldiste tariifsete soodustuste kavaga hõlmatud ekspordiriikidest, kust need pärinevad, üksteisest füüsiliselt eraldatult, vaid paigutati eksportimisel kaubalaeva ühte mahutisse ja toodi selles mahutis üksteisega segatult Euroopa Liitu, kusjuures saab välistada, et nende toodete veol kuni nende vabasse ringlusse lubamiseni on kaubalaeva mahutisse sattunud muid tooteid, eelkõige neid tooteid, millele soodustus ei laiene, on täidetud [määruse nr 2454/93] artikli 74 lõike 1 esimese lause koosseisu tingimus, mille kohaselt Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted on needsamad tooted, mis eksporditi sellest soodustatud riigist, kust nad pärinevad?”

12. Kirjalikud seisukohad on esitanud ADM Hamburg, Hauptzollamt Hamburg-Stadt ja komisjon. Need pooled, välja arvatud Hauptzollamt Hamburg-Stadt, esitasid 11. juunil 2015 toimunud kohtuistungil oma seisukohad ka suuliselt.

III. Analüüs

A. Vaidlusküsimus

13. Kas määruse nr 2454/93 artikli 74 lõikes 1 ette nähtud nõue, mille kohaselt peavad soodustatud riigist välja veetud ja Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks tollis deklareeritud tooted olema identsed, on täidetud, juhul kui palmituuma toorõli kogused, mis pärinevad mitmest riigist, kellele kõigile kohaldatakse samu tariifseid soodustusi, on paigutatud kaubalaeva ühte mahutisse ja imporditakse selles mahutis üksteisega segatult? Sellises küsimuses soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus käesolevas kohtuasjas Euroopa Kohtu selgitusi. Eelotsusetaotluse esitanud kohut ei ole Euroopa Kohtult küsimust esitama ajendanud mitte üksnes see, et Euroopa Kohtul ei ole seni olnud võimalust selgitada määruse nr 2454/93 artikli 74 tähendust, vaid ka see, et liikmesriikide tolliasutused on selles küsimuses erinevatel seisukohtadel.

14. Konkreetsemalt puudub kindlus, kas soodustuse saamise välistab see, kui omavahel segatakse erinevatest soodustatud riikidest pärinevaid tooteid, mis käesoleval juhul on asendatavad ja sisuliselt samad, kuivõrd tegemist on palmituuma toorõlidega. Minu hinnangul ei ole see alltoodud põhjustel nii.

B. Uus, paindlikum reegel

15. Soovin alguses meelde tuletada, et enne, kui määrusega nr 1063/2010 muudeti määruse nr 2454/93 artiklit 74, pidi importija soodustuse saamiseks esitama tõendid kauba otseveo kohta Euroopa Liitu, mida on tihti raske hankida. Nagu on selgitatud määruse nr 1063/2010 põhjenduses 16, sõnastati määruse nr 2454/93 artikkel 74 eesmärgiga kehtestada uus, lihtsam ja põhimõtteliselt paindlikum reegel, mis keskendub eesmärgile, mille kohaselt on deklareeritud kaubad samad kui eksporditud kaubad.

16. Rõhutaksin hakatuseks ka seda, et määruse nr 2454/93 artikli 74 lõikes 1 kehtestatud

identsuse nõuet ei tohiks käsitleda eraldiseisvalt, vaid osana tervikust, nimelt koos artikli 74 lõikega 2, milles on öeldud, et identsuse nõue *loetakse täidetuks, välja arvatud juhul, kui tolliasutustel on põhjus uskuda vastupidist*. Teisisõnu, kui tolliasutustel ei ole põhjust uskuda, et vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted ei ole samad kui eksporditud tooted, peavad need asutused tunnistama, et tegemist on samade toodetega.

17. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses olevas kohtuasjas puudub vaidlus toodete päritolu osas. Ka puudub vaidlus selles osas, et juhul kui vaidlusaluse saadetise õlikoguseid ei oleks üksteisega segatud, saanuks neile soodustust kohaldada. Lisaks sellele on asjassepuutuvad tooted asendatavad ja sisuliselt samad, kuivõrd tegemist on palmituuma toorõlidega. Minu hinnangul peaks artikli 74 lõikes 2 ette nähtud identsuse eeldus koos asjaoluga, et toodete päritolu suhtes puudub kahtlus, olema iseenesest piisav, et lahendada eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluse aluseks olev küsimus.

18. On tõepoolest võimalik väita, et tolliasutustel on keerulisem uurida imporditud tooteid ning võtta neist proove ja näidiseid, kui erinevat päritolu tooted imporditakse üksteisega segatult. Eesmärgi võimaldada tolliasutustel kontrollida imporditavate toodete päritolu ei tohiks käesoleval juhul tõesti tähelepanuta jätta. Pigem peaks seda käsitleda nii tolliseadustiku kui ka tolliseadustiku rakendamiseks vastu võetud määruse nr 2454/93 tõlgendamise ühe juhtpõhimõttega. Seda eelkõige seepärast, et tolliseadustiku eesmärk on muu hulgas tagada kauba tõhus ja kiire vabasse ringlusse laskmise menetlus.⁽⁶⁾ Kahtlemata on ülimalt oluline, et tolliasutustel on vajaduse korral võimalik kaupa läbi vaadata, et teha kindlaks selle vastavus päritolusertifikaadile.

19. Sooduskohtlemise jaoks on seega oluline, et on võimalik tuvastada seos toote, selle päritolustaotuse ja konkreetse päritolusertifikaadi vahel. Selle seose tuvastamisel on päritolusertifikaatidel otsustav roll.⁽⁷⁾ Euroopa Kohus on rõhutanud ametliku päritolutõendi (päritolusertifikaadi) olulisust: väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa pädeva ametiasutuse väljastatud kehtiva päritolutõendi nõuet pidada lihtsalt formaalsuseks, millest võib mööda vaadata seni, kuni päritolukoht on kindlaks määratud muude tõenditega.⁽⁸⁾

20. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses oleva kohtuasja puhul tuleneb eelotsusetaotlusest, et ADM Hamburg on esitanud kõigi viie saadetise kohta sooduskohtlemise aluseks olevad dokumendid päritolusertifikaatide kujul (vorm A), mille üle käesolevas asjas ei vaielda.

21. Sellega seoses näevad määruse nr 2454/93 artikli 47 punkti b päritolusertifikaatidega seotud sätted ette, et sertifikaat peab sisaldama kõiki toote identifitseerimiseks vajalikke andmeid, eelkõige pakkeüksuste arvu, toote bruto- ja netomassi või selle mahtu. Lisaks sellele on määruse nr 2454/93 lisas 17 kirjeldatud vormi A sisu. Vormi väljadel 5, 6 ja 9 tuleb esitada järjekorranumber, markeeringud ja pakkeüksuste arv ning brutomass või teised kogused. Lisaks sellele on vormi pöördel pealkirja all „Märkused” jaotise II „Üldised nõuded” punktis b ette nähtud, et kaubasaadetise iga kaubanimetus peab ise tervikuna vastama nõuetele.

22. Esmapilgul ei sobi erinevat päritolu toodete segamine kuigi hästi kokku asjakohaste sertifikaatide sisuga seotud nõuetega, eelkõige seoses massi ja kogusega, aga ka seoses nõudega, et iga kaubanimetus peab ise tervikuna vastama nõuetele. Kui toode segatakse teist päritolu tootega, teeb see mõnes mõttes võimatuks nende kahe toote hilisema füüsilise eraldamise ja saab väita, et tegemist ei ole enam selle tootega, mis oli olemas enne teisega kokku segamist. Seega väide, mille kohaselt teeb segamine päritolu tuvastamise tolliasutuste jaoks keerulisemaks, on mõnes mõttes veenev. Selles valguses nähtuna saab määruse nr 2454/93 artikli 74 lõiget 1 mõista nii, et selle kohaselt tuleb teatud päritolusertifikaadile vastavaid tooteid transportida viisil, mis tagab nende füüsilise eraldatuse.

23. Sellegipoolest ei usu ma, et see oleks piisav alus nõudmaks, et konkreetse päritolusertifikaadiga seotud saadetised peaksid vedamise ajal olema füüsiliselt eraldatud. Asun sellele seisukohale mitmel põhjusel.
24. Esmalt on oluline meeles pidada, et artikkel 74 kuulub määruse nr 2454/93 I osa IV jaotise II peatükki, mis käsitleb sooduspäritolu. Veelgi täpsemalt kuulub see sätte nimetatud peatüki I jao II alajakku, milles käsitletakse mõiste „päritolustaatusega tooted” (st soodustatud riigist pärit tooted tariifse soodustuse kohaldamise tähenduses) määratlust.(9)
25. Kuivõrd kogu II alajagu tegeleb päritolustaatusega toote määratlusega, ei leia ma tõendeid, mis viitaksid sellele, et identse nõude eesmärk on tagada midagi muud, kui seda, et vabasse ringlusse laskmiseks deklareeritud tooted on tegelikult päritolustaatusega tooted, st tooted, mis on (olenevalt toote päritolust suurema või väiksema) imporditollimaksu määramise tähenduses pärit soodustatud riigist ja mitte kolmandast riigist. See on määruse artikli 74 ainus eesmärk. Seega on ilmselge, et see sätte ei puuduta näiteks tarbijatele müügiks mõeldud toodete märgistamist.(10)
26. Nagu juba eespool nimetatud, ei ole poolte vahel vaidlust asjaolu üle, et ringlusse laskmiseks deklareeritud tooted vastavad ADM Hamburgi väljastatud päritolusertifikaatidele. Eelotsusetaotluse esitanud kohtule ei ole esitatud ühtegi väidet ega tõendit, mis viitaks sellele, et kõnealusele saadetisele on lisatud tooteid kolmandatest riikidest.
27. Teiseks – ja see on veelgi olulisem – on vedelike ja mahtkauba puhul tegemist erijuhtumiga. Mõistan seda nii, et sellist liiki toodete puhul on tavapärane väljastada päritolusertifikaat teatud ajavahemiku ja toote teatud koguse kohta, mille kohta koostatakse veokiri. Need dokumendid ei ole olulised ei seoses vedamise ega kaubalaeva tegeliku lastimisega, mis allub sootuks teistsugustele põhimõtetele.(11) Seega näib mitte kuidagi tavapäratu, et mitu päritolusertifikaati on seotud toodetega, mida veetakse ühes mahutis või lastiruumis, sealhulgas olukord, mille puhul kõik need tooted on pärit ühest ja samast riigist.
28. Sellega seoses selgitati kohtuistungil, et mitte üksnes asjassepuutuv kaubasaadetis, vaid ka teised palmituuma toorõli kaubasaadetised, mida ADM Hamburg impordib, on faktiliselt omavahel segatud, ehkki selliste õlide segud, mis olid pärit ühest soodustatud riigist. Seda arvestades viiks määruse nr 2454/93 artikli 74 lõike 1 tõlgendamine nii, et see sisaldab vedelike või mahtkauba füüsilise eraldatuse nõuet, üksnes põhjendamatu vaheteoni. Nõue, et vedelikud ja mahtkaup oleks vedamise ajal füüsiliselt eraldatud (päritoluriigi või päritolusertifikaadi alusel), tooks endaga tariifse soodustuse kohaldamise osas kaasa selliste toodete ebasoodsa kohtlemise, mida on keeruline kui mitte võimatu üksteisest eraldada, kui nad juba kord on pandud samasse lastiruumi (või mahutisse). Ma ei leia, et see oleks õigustatud: miks peaks sisuliselt samade – kuivõrd tegemist on palmituuma toorõlidega – ja asendatavate toodete segamine mahutis või lastiruumis olema „muutmine või muundamine”, mis on vastuolus määruse nr 2454/93 artikli 74 lõikega 1, siis, kui kokku segatud tooted on pärit mitmest soodustatud riigist, mitte aga siis, kui need on pärit ühest riigist?
29. Mis puudutab vajadust kontrollida päritolu, mis on minu hinnangul ainus mõistlik argument, mida võiks esmapilgul kasutada füüsilise eraldatuse õigustamiseks, märgin ma lihtsalt järgmist: ma ei oska näha, miks oleks päritolusertifikaatide alusel päritolu kontrollimine lihtsam olukorras, kus ühest riigist pärit asendatavaid tooteid (vedelikke või mahtkaupa) veetakse segatuna, ja keerulisem olukorras, kus – nagu ka käesoleval juhul – mitu päritolusertifikaati on seotud kaubasaadetisega, mis sisaldab erinevatest soodustatud riikidest pärit asendatavaid tooteid. Mõlemal juhul on tegemist mitme päritolusertifikaadiga, mis on seotud üksteisega segatud vedelike või mahtkaubaga.

30. Selle abil jõuan ma oma lõpptähelepanekuni. Minu hinnangul tekitab määruse nr 2454/93 artikli 74 lõike 2 esimene lause eelduse päritolustaatus kasuks. Üksnes siis, kui tolliasutustel on põhjus uskuda, et toodetel ei ole päritolustaatus, peab deklarant tõendama, et saadeti sisaldab tõepoolest samu tooteid kui need, mida esialgu eksporditi. Seda on võimalik teha, nagu sellest sättest selgelt nähtub, mis tahes viisil, sealhulgas selliste lepinguliste veodokumentidega nagu veokiri või konkreetsete tõenditega, mis põhinevad pakendite märgistamisel või nummerdamisel, või kaupadega seotud mis tahes muude tõenditega. Toodete vedamine üksteisega segatuna ei välista seega sooduskohtlemist. Riskides väita ilmselget, on importija (deklarant) sellegipoolest see, kes kannab kõrgema imporditollimaksu riski, juhul kui tolliasutusi ei veena tema tõendid toodete päritolustaatus kohta.

31. Eeltoodust tulenevalt asun ma seisukohale, et sellistel asjaoludel nagu käesolevas kohtuasjas, kus i) tooted, mis on kokku segatud, on sisuliselt samad – kuivõrd tegemist on palmituuma toorõlidega – ja asendatavad, ii) nad on pärit riikidest, millele kohaldatakse sama sooduskohtlemist ja iii) puudub kahtlus nende päritolustaatus suhtes, on täidetud eksporditud toodete ja Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud toodete identsuse nõue, mis on ette nähtud määruse nr 2454/93 artikli 74 lõikes 1.

IV. Ettepanek

32. Eeltoodust tulenevalt teen ettepaneku, et Euroopa Kohus vastaks Finanzgericht Hamburgi esitatud eelotsuse küsimusele järgmiselt:

Sellises olukorras nagu käesolevas asjas, kus teatavaid palmituuma toorõli kaubasaadetisi, mis on pärit erinevatest riikidest, kellele kohaldatakse sama sooduskohtlemist, ei ole vedamiseks üksteisest füüsiliselt eraldatud, vaid on paigutatud kaubalaeva ühte mahutisse ja imporditud selles mahutis üksteisega segatult Euroopa Liitu, on täidetud komisjoni 2. juuli 1993. aasta määruse (EMÜ) nr 2454/93, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik, mida on muudetud komisjoni 18. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1063/2010, artikli 74 lõike 1 esimeses lauses ette nähtud identsuse nõue, mille kohaselt Euroopa Liitu vabasse ringlusse lubamiseks deklareeritud tooted on samad tooted, mis eksporditi sellest soodustatud riigist, kust nad pärinevad.

1 – Algkeel: inglise.

2– Komisjoni 2. juuli 1993. aasta määrus, millega kehtestatakse rakendussätted nõukogu määrusele (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik (EÜT 1993, L 253, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3), mida on muudetud komisjoni 18. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1063/2010 (ELT 2010, L 307, lk 1).

3– Nõukogu 22. juuli 2008. aasta määrus, millega kohaldatakse üldiste tariifsete soodustuste kava ajavahemikus 1. jaanuar 2009 kuni 31. detsember 2011 ja millega muudetakse määrusi (EÜ) nr 552/97 ja (EÜ) nr 1933/2006 ning komisjoni määrusi (EÜ) nr 1100/2006 ja (EÜ) nr 964/2007 (ELT 2008, L 2011, lk 1).

4 – Nõukogu 12. oktoobri 1992. aasta määrus (EMÜ) nr 2913/92, millega kehtestatakse ühenduse tolliseadustik („ühenduse tolliseadustik”) (EÜT 1992, L 302, lk 1; ELT eriväljaanne 02/06, lk 3) (muudetud redaktsioonis). Selle määrusega koondatakse ühte seadustikku mitu ühenduse tollialast määrust ja otsust.

5 – Üldine soodustuste süsteem.

6 – Kohtuotsus *Derudder*, C-290/01, EU:C:2004:120, punkt 45. Seoses sellega puudutab mitu ühenduse tolliseadustiku muudetud redaktsiooni sätet kauba kontrollimist. Näiteks nimetatud määruse artikli 68 punkti b alusel võivad tolliasutused deklaratsioonide kontrollimiseks vaadata läbi kaupa ja võtta analüüsideks või üksikasjalikumaks kontrolliks proove ja näidiseid.

7 – Kuigi see ei ole käesolevas asjas asjakohane, on huvitav märkida, et seda süsteemi on muudetud paindlikumaks ka selles osas ja päritolusertifikaate enam ei kasutata. Komisjoni 10. märtsi 2015. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 2015/428, millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 2454/93 ja määrust (EL) nr 1063/2010 teatavate riikide või territooriumide suhtes vastu võetud üldiste tariifsete soodustuste kava ja tariifsete soodusmeetmetega seotud päritolureeglite osas (ELT 2015, L 70, lk 12), kehtestati uus kaupade päritolu tõendamise süsteem. Selleks kasutatakse isesertifitseerimise süsteemi, milles eksportijad registreeritakse elektroonilises süsteemis ehk nn REX-süsteemis.

8 – Vt hiljutine kohtuotsus *Helm Düngemittel*, C-613/12, EU:C:2014:52, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika.

9 – Vt nt määruse artiklid 72, 75 ja 78. Nende sätete kohaselt peetakse täielikult soodustatud riigis saadud või toodetud tooteid (näiteks selles riigis kasvatatud köögivilju) päritolustaatusega toodeteks, samas kui tooted, mis ei ole täielikult saadud või toodetud selles riigis, võivad saada päritolustaatuse, kui neid seejärel soodustatud riigis piisavalt töödeldakse. Määruse artiklitest 79 ja 83 nähtub ka see, et tootmisel võib kasutada päritolustaatusega materjali, kui see ei ületa tootes teatud sisaldust protsentides, samal ajal kui näiteks toote tootmisel kasutatud masinate või kütuse päritolu ei ole selle toote päritolustaatuse kindlakstegemisel oluline.

10 – Nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määruse (EL) nr 978/2012 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise ning nõukogu määruse (EÜ) nr 732/2008 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT 2012, L 303, lk 1) põhjenduses 7 on selgitatud, on soodustingimustel juurdepääs liidu turule kehtestatud eesmärgiga toetada arengumaid vaesusevastases võitluses ning hea valitsemistava ja säästva arengu edendamisel, aidates neil riikidel saada rahvusvahelisest kaubandusest lisatulu, mida nad saavad investeerida oma riigi arengu ning lisaks sellele oma majanduse mitmekesistamise heaks. Samasse GSP-riikide gruppi kuuluvatest eri riikidest pärit asendatavate toodete segamine seda ei muuda.

11 – Sellega seoses võib julgeolekukaalutlustest tuleneda nõue, et veetavad kaubad lastitakse viisil, mis ei vasta veokirjale. Igal juhul näib ebatõenäoline, et mahutite või lastiruumide arv laevas vastaks teatud ajal veetavate saadetiste arvule.